

KOŠTICKÝ ZPRAVODAJ
pro obce Koštice, Vojnice, Vojničky, Želevice – červen 2015

Vážení občané!

U příležitosti Koštické pouti 2015 byla vydána nová informační brožura o našich obcích, její součástí je i týdeník Svobodný hlas, ve kterém byla speciální příloha věnovaná právě Košticím a školnímu vyučování. Zájemci o tuto brožuru ji mohou získat na Obecním úřadě v Košticích (cena 50 Kč).

Společenská kronika

V měsíci červnu významné životní jubileum oslavují:

pan Vladislav Duben – 65 let
pan Josef Ruffer – 60 let
pan Josef Mrňák – 83 let
pan Antonín Karfík – 79 let
pan Milan Khýn – 60 let
pan Zdeněk Havelka – 65 let
pan Václav Dobíhal – 65 let

Blahopřejeme!

V uplynulých dnech se rodičům Lindě Formánkové a Petru Macalovi narodila dcera Veronika.

Blahopřejeme!

Po těžké nemoci zemřel pan František Šulc ve věku 71 let. **Čest jeho památce!**

Nepřehlédněte.

- V průběhu víkendu 19. – 21. června 2015 sjížděli zájemci řeku Ohři. Téměř všechny posádky se nedobrovolně vykoupaly, což v chladnu, které panovalo, nebylo nic příjemného ☺! Přes všechny potíže si ale účastníci akci užili - překonali sami sebe a už se těší na příští vodácký kurz ☺!
- Ve čtvrtek 18. 6. 2015 odehráli koštičtí ochotníci derniéru hry Švagřičky aneb Příbuzné si nevybíráme. Představení navštívilo přes 140 diváků, což je (podle vyjádření ředitele divadla) vynikající! Přejeme našim divadelníkům hodně chuti a sil do přípravy a nácvičku další hry!
- **Upozorňujeme na změnu otevření sběrného dvora.** Od tohoto měsíce se zatím ve zkušebním provozu mění otevírací doba na: lichý čtvrtek 15.30 – 17.30
sudá sobota 8.30 – 11.30
- V uplynulých dnech vyšly **příběhy 40 domů (název Moje Koštice)**, kterou napsala paní Hellerová. Kniha je doplněna o staré fotografie. Zájemci si mohou publikaci zakoupit u paní Hellerové, která knihu vydala na vlastní náklady! Není tedy pravdou, že vydání financovala obec – vše možno ověřit v účetnictví obce.

- Zájemci o cukrářský kurz zdobení muffinů (možno i pro začátečníky) se hlásí u paní Skalské. Cena kurzu 1 000 Kč. Kurz trvá 3 hodiny a k dispozici jsou všechny potřebné pomůcky. Na termínu se případní zájemci spolu domluví.
- Koštická hospoda zve k letnímu posezení na terase a nabízí možnost rychlého oběda, večeře či jiného občerstvení.

Koštická pouť

Již tradičně se pouť v Košticích koná v polovině června. V letošním roce byla pouť pojata také jako setkání nejenom občanů, ale i rodáků a přátel našich obcí. V sobotu (mezitím se na hřišti hrál fotbalový turnaj) dopoledne starosta přivítal občany a hosty před obcí – zejména vystoupení malých mažoretek a dětí z místní ZŠ a MŠ bylo kouzelné! Potom se program postupně přesouval do jednotlivých obcí. Odpoledne akce vyvrcholila výstavou k 280. výročí školního vyučování v místní škole a živým obrazem, který byl věnovaný školnímu vyučování v dávných dobách (role učitele se ujal pan I. Šimůnek). Potom se program přesunul na hřiště, kde byl připraven zábavný program. Ten ale nakonec neproběhl v plné míře, protože se přihnala bouře, která rozehnala jak obecnost, tak účinkující. Dobrovolníci se snažili zachránit stan lounské knihovny, ale ten byl poryvy větru tak poškozen, že nešel složit. Herec Pavel Nový se schoval do fotbalových kabin a zde kromě ochutnávky koláčů a tlačenky besedoval s lidmi ukrytými před nepříznivým počasím. Pavel Nový dokonce navštívil představení koštických ochotníků a měl pro ně jenom slova chvály! Večer program pokračoval taneční zábavou a ohnivou show.

Druhý den (v neděli) se začalo hned od rána soutěžemi pro tatínky a děti – všichni si akci moc užili ☺! Odpoledne se hrál opět fotbal („staří“ vyhráli nad „mladými“), pro děti byla připravena výtvarná dílna a vystoupení klauna. Vyvrcholením celého víkendu bylo předvedení zásahu členů SDH Koštice a následné pěnování ☺! To si děti opravdu užily!

Chceme moc poděkovat všem, kteří pomohli s organizací – tentokrát se na akci podílely opravdu všechny složky, tedy MS Žejdlička, SDH Koštice, TJ Sokol Koštice, Vožekovo sdružení, obec Koštice a další dobrovolníci. Všem ještě jednou moc děkujeme za opravdu ukázkovou spolupráci!

Tajemství domů v Košticích - dům č. p. 53 (škola)

Historie školy je podrobně popsána v brožurce, vydané letos k 280. výročí školního vyučování, a v posledním květnovém Svobodném hlase, obojí je k dispozici na obecním úřadě. Zde uvádím některé zajímavosti a pikantní podrobnosti ze života školy, které vás jistě budou zajímat.

Stará školní kronika, založená r. 1878, zcela opomíjí dobu prvního učitele J. Š. Šubrta, uvádí až Bernarda Šubrta, a sice od r. 1765. Prosazoval na své místo syna Augustina, ten však nebyl v přízni exposity P. K. Foita, který mu spolu s občany vytýkal nezkušenost, nadutost a v hudbě malou zběhlost. 9. 8. 1793 byl povolán učitel Florian Tietze.

Úplně české vyučování zavedl učitel Antonín Vobořil, který působil v Košticích od 6. 10. 1860 do 3. 2. 1863.

Zajímavou postavou byl i následující učitel. *Učitel Antonín Schweizer si počínal rozhodně při donucování nedbalých dětí ku škole. Za to povstalo mnoho nespokojenosti a jednalo se o vyloučení Antonína Schweizera co učitele v Košticích. Učitel se sousedy si navzájem zasílali různé velmi pikantní vzkazy po školních dětech. Rozšafný člen školní rady Václav Jelínek z Vojnic si poradil šalamounsky. Odevzdal žádost o propuštění učitele kuchaře pana třebenického vikáře,*

aby ji jemnostpánovi doručila, věda, že taková nešikovnost jen pro školní výbor nepříznivých důsledků nabyde, což se i stalo, i když byl Schweizer u vikáře velmi špatně zapsán. 10. 10. 1872 byl dán do výslužby, zaznamenaje mnoho pestrého do úředních spisů ve školním archivu. Žádný učitel pak do Koštic nechtěl.

Učitel Josef Slánský viděl, že je důležité školu rozšířit o další třídu. Tomu odporovali Vojničtí, kteří chtěli svoji vlastní školu ve Vojnicích. Koštická školní rada najala jednu místnost v č. p. 1 u pana Bumla, tu však inspektor v r. 1877 shledal nezpůsobilou. V té době Josef Starý ze Želevic, člen školní rady, stavěl v č. p. 43 novou budovu, kde tedy měl pronajmout jednu místnost škole. Stavba se však nerozbíhala, do toho přišly žně a stavba stále nebyla. Přitom okresní inspektor měl již přijet novou třídu zkontrolovat a stavba pak najednou byla za tři neděle hotova.

V zimě 1879-80 byl do Vojnic exponován podučitel, aby děti nemusely chodit sněhem do Koštic. V r. 1879 školní děti uspořádaly sbírku na náhrobek pro zemřelého učitele Löschnera. Jako každý dobrý skutek, i tento měl své nepřiznivce. Náhrobek zhotovil K. M. Hromada, sochař ze Slaného, za 30 zl. Obětavý mlynář J. John přispěl pak penězi a dal náhrobek přivést ze Slaného na svoje náklady.

Dne 24. 4. 1879 oslavily školní děti stříbrnou svatbu císařského páru v sále hostince pana Dürra v č. p. 58. Roku 1881 je zřízena školní štěpnice (ovocná zahrada) a je za tím účelem pronajato ½ korce zahrady p. Bumla z č. p. 1.

Dne 5. 7. 1880 byl školní radou schválen plán na přístavbu 1. patra školní budovy. Avšak v r. 1882 padl návrh faráře Sturma, aby se budova nabídla ke koupi knížeti Lobkovicovi jako součást fary. Novou školu pak navrhl postavit za obcí, vedle č. p. 59 p. Urbana. Složitě se vyjednávalo s vedením velkostatku v Libčevsi. Po dlouhých tahanicích okresní školní rada v r. 1883 nařídila přestavět školu, rozpočet činil 8017 zl. 88 kr. Bylo vyhlášeno výběrové řízení, kam se přihlásily čtyři firmy, pro formální vady však bylo zrušeno. Další kolo vyhrál J. Lang z Libochovic.

21. 2. 1883 se začalo s bouráním, zjistilo se, že na starých základech školu nejde postavit a musela se provést nová stavba od základů. Na příkaz okresní školní rady byly pro vyučování pronajaty místnosti v č. p. 8 pana J. Svobody za 8 zl. měsíčně. Pro řídicího učitele byl najat byt v hostinci u Josefa Zajíčka č. p. 44 za 5 zl. měsíčně. Stavba školy byla ukončena v půli ledna 1884. Ukončení školního roku 1883/1884 se konalo 13. 7. 1884 slavnostní mší Te Deum. Pro děti byl uspořádán výlet na zdejší ostrov. Pan Neumann postavil přes jalovák hezkou lávku a mlynář Ort na ostrově pěknou tribunu. Pan Richtr ml., syn nájemce dvora, postavil slavnostní bránu. Žáci Václav Karfík z č. p. 67 a Marie Hyklová šli v čele průvodu v hanáckém kroji. Byly neseny obrovské povidlové koláče. Po celé odpoledne probíhaly deklamace, zpěvy a hrála hudba. Hry s dětmi hrál pan farář Sturm. Cestou zpět děti zapěly hymnu Zachovej nám, Hospodine. Vstupné činilo 10 krejcarů, děti neplatily. Bylo vybráno celkem 46 zl. a 2 kr., náklady činily 29 zl. a 2 kr. Výtěžek byl uložen do záložny na jméno koštické školy.

Dne 25. 9. 1884 měla proběhnout kolaudace školní budovy. Dole byl byt řídicího (kuchyně, jeden pokoj nalevo, jeden pokoj napravo se spižírnu), v mezipatře místnost na pomůcky a knihovna. V 1. poschodí nalevo druhá třída, napravo první třída, mezi nimi pokoj pro podučitele. Místní školní rada zjistila závady na stavbě (závady na dveřích, schodech, záchodech, oknech, kamnech, bytu pro podučitele) a stavitel nechtěl stavbu předat. Po stížnostech byla kolaudace přesunuta na 11. 9. 1884 a mělo se začít vyučovat. Rozhodnutím okresní školní rady se mělo kolaudovat 12. 10. 1884 a 16. 10. měl být začátek výuky v nové škole. Kolaudace nakonec proběhla 28. 10. 1884. Dne 25. 4. 1885 byla škola vysvěcena.

Když zemřel oblíbený farář Sturm, děti provedly sbírku na jeho pomník, který stojí na koštickém hřbitově. Na konci školního roku byl pro děti uspořádán výlet k úpatí Milešovky. Povozy zapůjčili: Jan Svoboda 5 koní, Bedřich Graf 2 koně, Václav Karfík z č. p. 42 2 koně, Jan Richtr 2 koně, Václav Johanovský 1 koně, Jan Ort 1 koně, Václav Hejna 2 koně, Václav Jirásek 2 koně. Výlet doprovázela hudba Josefa Vajgla. Náklady byly uhrazeny ze školní akce na ostrově v minulém roce.

Dne 30. 5. 1886 školu postihlo krupobití, bylo rozbito devadesát okenních tabulek (okna byla dvojitá a skládala se každé z několika malých tabulek). V r. 1887 byl zaveden volný čtvrtek a prázdniny od 1. 8. do 15. 9.

Dne 14. 9. 1890 byl dočasně suspendován řídící učitel Josef Kopecký. Protože měl rodinu, dostával 2/3 služného, tj. 480 zlatých. Bylo nařízeno polodenní vyučování. Dne 25. 2. 1891 byl řídící učitel Kopecký propuštěn a 28. 2. 1891 nastoupil Bedřich Peyrek a zjistil smutný stav školy: *Mládež zcela bez kázně. Zrezavělé kalamáře poházeny na záchodě. Muselo být zakoupeno 70 nových. Mapy a pomůcky ve velkém nepořádku. Kamna rozpadlá, tabule a lavice zničené.* Nový řídící musel mnohokrát žádat o nápravu, čímž upadl v nemilost místní školní rady. Přesto byly do nového školního roku zhotoveny dvě nové lavice, ze 2 tabulí zhotovena jedna velká. Okresní školní rada darovala 10 obrazů zoologických. Byly zakoupeny pravopisné nástěnné tabule. Z výnosu divadelního představení vojnických ochotníků zakoupeny knihy do žákovské knihovny, matematické nástěnné obrazy a obraz Komenského. Místní školní rada zakoupila obraz panovnického rodu Habsburků.

3. 1. 1891 byla zhotovena nová vrata vedle fary a rozšíření dvora, obojí zařídil Jan Svoboda. Roku 1892 byly zbořeny staré záchody na dvorku, byla zřízena tělocvična a postavena pumpa. Schůze okresní školní rady v té době se *řídce a kvapně odbývaly*. Byl uspořádán výlet na Hazmburk.

Roku 1894 personál mlýna daroval 5 zlatých na školní pomůcky pro chudé děti. Předsedou místní školní rady byl jmenován Josef Ort, který se osvědčil jako svědomitý školní dozorce. Ten navrhl vymalovat celou školu, proti byli jen Jan Svoboda a vojnický Krása. Byla zakoupena zahrada od Josefa Bumla z č. p. 1. Záchody byly konečně opraveny.

Josef Ort objevil nadaci pro koštickou chudou školní mládež, založenou Karlem Johnem, katastrálním komisařem v Roudnici, s obnosem 100 zlatých. Z úroku byly ihned zakoupeny pomůcky pro chudé děti. Nadace v té době trvala 30 let, *jest však se diviti, kam se poděly úroky za ta dlouhá léta, ježto škoie odváděny nebyly.*

Tady první, nejstarší kronika školy v Košticích končí. A my si můžeme povzdechnout, že problémy se opakují. A škola žije!

Irena Hellerová

Přehled nejbližších akcí:

Sobota 11. 7. 2015 Tradiční pouť Vojničky info na plakátech

Program pouti ve Vojničkách bude věnován výročí upálení Mistra Jana Husa:

- soutěže pro děti
- skákací hrad
- rybářské závody (stylem „chyť a pusť“)
- historický šerm
- odhalení zvonu pomocí malých zvonků
- taneční zábava
- ohnivá show

(V jednání je příchod Mistra Jana Husa a jeho kázání.)

Bližší informace budou zveřejněny na plakátech.

Kontakty: ou-kostice@obeckostice.cz, tel.: 415 693 540, www.mesta.obce.cz/kostice